

TERVISEAMET

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 15.12.2025 nr 1.2-3/3131-1

Meie 30.12.2025 nr 1.2-1/25/10195-2

**Arvamus avaliku teabe seaduse
muutmise seaduse
väljatöötamiskavatsusele**

Terviseameti arvamus ja ettepanekud avaliku teabe seaduse muutmise seaduse väljatöötamiskavatsusele on järgmised:

1) Andmejälgija vahendusel on andmesubjektil võimalik näha, millisel ajal, millise asutuse või isiku poolt, millisest andmekogust ja millise eesmärgiga päringuid tema isikuandmete suhtes on tehtud. Eelduseks on seejuures, et vastavas andmekogus asuvate andmete kohta on päring tehtud või andmed edastatud teise andmekogu poolt liidestuse vahendusel või on nimetatud andmekogusse võimalik kolmandatel isikutel autentimise vahendusel päringute tegemiseks sisse logida (nt kinnistusraamat).

Avaliku teabe seadusesse planeeritava § 43¹⁰ lõike 2 kohaselt on andmejälgijaga liidestumine kohustuslik kõigi infosüsteemide andmevahetuskihiga liidestatud andmekogude pidamisel, välja arvatud andmekogudele: 1) milles töödeldav andmekoosseis ei sisalda andmesubjekti Eesti isikukoodi; 2) mis on asutatud rahvusvahelisest lepingust tulenevate ülesannete täitmiseks; 3) mille liidestamine andmejälgijaga on majanduslikult põhjendamatult.

Juhime tähelepanu, et esineb ka andmekogusid, kus töödeldakse isikuandmeid ja mis on liidestatud infosüsteemide andmevahetuskihiga ning ka teiste andmekogudega, kust päritakse andmeid, kuid andmekogusse endasse ei tehta liidestatud teistest andmekogudest päringuid. Üheks selliseks andmekoguks on näiteks Terviseameti menetlussüsteem MEIS, mida amet kasutab järelevalvemenetluste läbiviimiseks. MEIS on liidestatud mitme teise andmekoguga, nt rahvastikuregistriga, kuid üksnes selleks, et MEIS saaks ise andmeid pärida. MEISist endast ei päri andmeid ükski teine andmekogu. See tähendab, et andmejälgija järele vajadus puudub. Samas nõuab eelnimetatud AvTS § 43¹⁰ lõige 2 väljatöötamiskavatsuses sõnastatud kujul andmejälgijaga liidestumist. Seesugune lahendus on ebaotstarbekas ning tähendab andmekogu vastutava töötleja jaoks põhjendamatuid lisakulutusi. Lähtuvalt eeltoodust teeb Terviseamet ettepaneku täiendada AvTS § 43¹⁰ lõikes 2 sätestatud aluseid ning lisaks majanduslikule põhjendamatusele välistada andmejälgijaga liitumise kohustus ka muudel igakordselt põhjendatud juhtudel.

2) Väljatöötamiskavatsuses tuuakse välja, et andmesubjekti teabeõigus ei ole absoluutne ning teatud juhtudel on võimalik piirata andmesubjektile andmeälgi andmetöötlust puudutavate logikirjete kuvamist, kui see kahjustaks mõne spetsiifilise avaliku ülesande täitmist, eelkõige riigi julgeolekut, riigikaitset, avalikku julgeolekut, aga ka süütegude tõkestamist, uurimist ja avastamist. Terviseamet teeb ettepaneku käesolevasse loetelusse lisada piirangu alusena ka riikliku järelevalve teostamine. Terviseamet teostab riiklikku järelevalvet erinevates valdkondades inimeste elu ja tervise kaitse tagamiseks. Järelevalvemenetluse käigus on vajalik teha menetlusosaliste kohta päringuid erinevatesse andmekogudesse. Teatud juhtudel võib selliste päringute menetlusosalisele teatavakssaamine oluliselt kahjustada ja takistada järelevalvemenetluse läbiviimist, nt võib isik, nähes, et järelevalveasutus tema vastu huvi tunneb, asuda tõendeid likvideerima jmt. „Varjatud logikirjed“ ei peaks automaatselt rakenduma kõigile järelevalvemenetluses teostatud päringutele, vaid üksnes seesugustele päringutele, mille teatavakssaamisel on menetleja hinnangul oht järelevalvemenetluse kahjustamiseks. Samuti on põhjendatud andmesubjekti eest logikirjete varjamine üksnes kuni eesmärgi täitmiseni, so järelevalvemenetluse lõpetamiseni. Lähtuvalt eeltoodust teeb Terviseamet ettepaneku võimaldada järelevalvemenetluse käigus teostatud päringute logikirjeid vajadusel varjata andmesubjekti eest kuni järelevalvemenetluses otsuse tegemiseni.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ragne Tsätko
jurist

Ragne Tsätko
58224204 ragne.tsakko@terviseamet.ee